Biuletyn
Polonistyczny

15.11.2016
Data wydarzenia: 19.11.2016 g.11:00 - 19.11.2016 g.19:00

"Bogurodzica" – rękopis. Pokaz w Pałacu Rzeczypospolitej z cyklu Pierwsze/Najstarsze

Typ wydarzenia: Spotkanie
Miejscowość: Warszawa
Organizatorzy: Biblioteka Narodowa
Grupy docelowe: Studenci, Doktoranci, Samodzielni Pracownicy Naukowi, Nauczyciele, Dydaktycy, Inni

---

Kolejny pokaz z organizowanego przez Bibliotekę Narodową cyklu Pierwsze/Najstarsze poświęcony jest "Bogurodzicy". Pieśń ta, tradycyjnie uważana za nasz pierwszy hymn narodowy, otwiera jednocześnie historię polskiej literatury. To najstarszy zachowany w całości spójny tekst w języku polskim. Jednodniowemu pokazowi rękopisu, który odbędzie się w sobotę 19 listopada, towarzyszą dwa wykłady i krótki koncert.

"Bogurodzica" określana była przez Jana Długosza mianem "carmen patrium" (pieśń ojczysta). Śpiewana w ważnych dla wspólnoty narodowej momentach – przed najważniejszymi bitwami, w trakcie obrzędów koronacyjnych czy podczas podniosłych uroczystości kościelnych, pełniła przez wieki funkcję hymnu narodowego. W takiej postaci wprowadzona została także do kultury popularnej – najpierw przez Henryka Sienkiewicza w Krzyżakach, gdzie rycerstwo polskie śpiewa ją przed bitwą pod Grunwaldem, a następnie w ekranizacji powieści w reżyserii Aleksandra Forda.

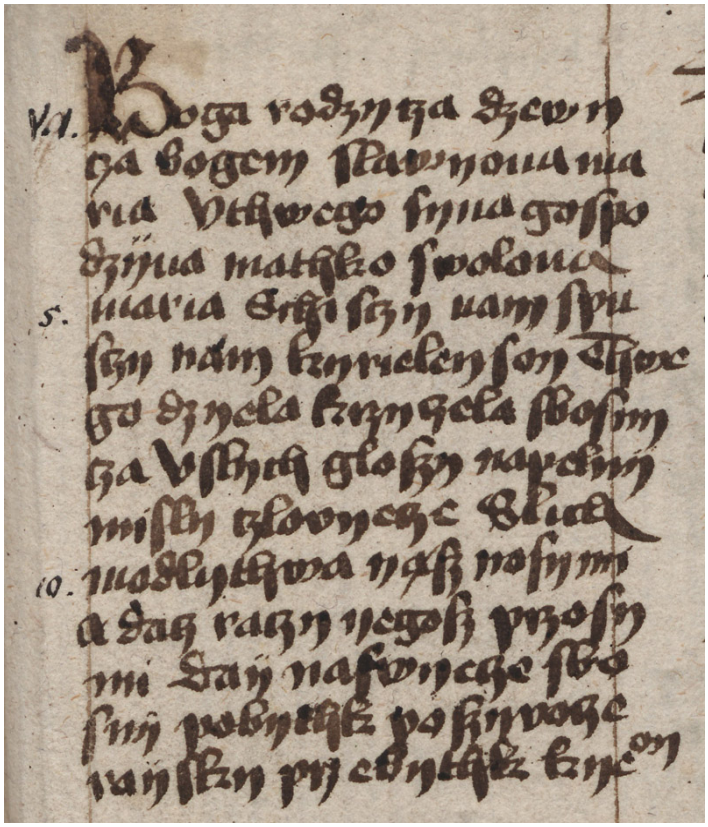

Pierwotna, tzw. archaiczna część pieśni to dwie pierwsze strofy, których autorstwo w średniowieczu przypisywane było św. Wojciechowi. Współczesne badania wskazują jednak, że pochodzą one raczej z XIII w., a kolejne są jeszcze późniejsze. "Bogurodzica" zachowała się w wielu wersjach, zwanych redakcjami. Na wystawie prezentowany będzie trzeci spośród najstarszych – rękopis redakcji warszawskiej ze zbiorów BN – znajdujący się w kodeksie "Miscellanea theologica" (sygnatura BN 3016 II) zawierającym także inne modlitwy i traktaty teologiczne. Zastosowane tam formy językowe wskazują, że ta właśnie wersja tekstu mogła inspirować Sienkiewicza piszącego "Krzyżaków".

Zobaczyć będzie można także trzy inne najciekawsze wersje pieśni ze zbiorów BN: rękopis cyrylicą ze Statutu Litewskiego pierwszego, pierwsze wydanie "Bogurodzicy" drukiem oraz "Statuta y przywileje koronne" Jana Herbuta, w którym "Bogurodzica" została zatytułowana jako pieśń ułożona przez św. Wojciecha.

"Bogurodzica" – pokaz z cyklu Pierwsze/Najstarsze
Pałac Rzeczypospolitej, Warszawa, pl. Krasińskich 3/5
sobota, 19 listopada w godz. 11-19
wstęp wolny

W trakcie pokazu odbędą się wykłady oraz krótki koncert:

- **15.00 -** Prof. dr hab. Paweł Stępień: Pieśń-zagadka. O przeniknionych i nieprzeniknionych sekretach „Bogurodzicy”.
- **16.30 -** Dr hab. Paweł Gancarczyk, prof. IS PAN: Spory wokół melodii „Bogurodzicy” – pieśń rycerska czy modlitwa?
- **17.00 -** Krótki koncert muzyki dawnej w wykonaniu zespołu Il Canto: "Bogurodzica" oraz inne średniowieczne pieśni maryjne.

PIERWSZE/NAJSTARSZE to cykl pokazów z okazji 1050. rocznicy chrztu Polski. Co miesiąc Biblioteka Narodowa prezentuje w Pałacu Rzeczypospolitej pierwsze teksty i najstarsze zabytki kultury i historii, dokumentujące początki państwa polskiego.

Kontakt dla mediów:
Biblioteka Narodowa, Grzegorz Mazurowski, tel. 604 266 290, g.mazurowski@bn.org.pl

---

Słowa kluczowe: Pierwsze/Najstarsze, zabytki języka polskiego, Bogurodzica, pieśń